

Nr 4.

Ankom till riksdagens kansli den 6 mars 1945 kl. 3 em.

Andra kammarens tredje tillfälliga utskotts utlåtande, nr 4, i anledning av väckt motion angående ökad giltighetstid för vissa tur- och returbiljetter vid statens järnvägar.

I en inom riksdagens andra kammare väckt, till dess tredje tillfälliga utskott hänvisad motion, nr 349, har herr *Witzell* hemställt, att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t ville göra framställning om åtgärder i enlighet med i motionen uttalade önskemål i fråga om förlängd giltighetstid för vissa tur- och returbiljetter vid statens järnvägar.

Beträffande motiveringen får utskottet hänvisa till motionen.

Över motionen har utskottet i vederbörlig ordning inhämtat utlåtande från järnvägsstyrelsen, varjämte Svenska turistföreningen och Reso, Folk-rörelsernas rese- och semesterorganisation, beretts tillfälle att inkomma med yttranden.

Järnvägsstyrelsen har anfört i huvudsak följande.

Styrelsen får hänvisa till sitt yttrande den 10 februari 1940 till chefen för socialdepartementet rörande Fritidsutredningens »P. M. angående vissa reselättnader på de svenska järnvägarna». Av detta yttrande framgår, att styrelsen i princip redan tagit ställning till nämnda fråga och därvid förordat en månads giltighetstid för tur- och returbiljetter. Huruvida samma låga tur- och returpris lämpligen kunde hållas även på de allra längsta avstånden, ansåge styrelsen vara tveksamt med hänsyn till den allmänna taxans byggnad med dess starkt fallande priser på de längsta avstånden. Det vore möjligt, att rabatten här borde göras något lägre.

I förenämnda yttrande har vidare framhållits, att det vore styrelsens avsikt att senare ingiva förslag i ärendet till Kungl. Maj:t. I ämbetsskrivelse den 2 april 1940 har chefen för kommunikationsdepartementet meddelat, att ärendet icke föranlett annan åtgärd, än att handlingarna överlämnats till järnvägsstyrelsen för att tagas i övervägande vid avgivande av de förslag i ämnet, vartill järnvägsstyrelsen kan finna skäl.

I sina den 27 februari 1943 avgivna yttranden över inom riksdagens första och andra kammare väckta motioner, nr 39 och 47, om vissa ändringar i statens järnvägars taxebestämmelser m. m. ävensom i sitt den 14 februari 1944 avgivna yttrande över inom riksdagens andra kammare väckt motion nr 427 om förlängning av giltighetstiden för vissa tur- och returbiljetter anförde styrelsen, att ett i nämnda motioner framställt förslag om utökning av giltighetstiden för tur- och returbiljetter från 10 dagar

till en månad innebure en påtaglig biljettprisnedsättning för sådana trafikanter, som kunde göra en fram- och återresa inom loppet av en månad men icke 10 dagar. Styrelsen anförde vidare, att en dylik sänkning av biljettkostnaden självfallet komme att medföra ökad resefrekvens och att järnvägens resurser som bekant för närvarande icke vore tillräckliga att tillfredsställande avverka den av kända orsaker onormalt stora trafik, som nu rådande extraordinära förhållanden föranlett, långt mindre någon ytterligare ökning av denna. Att för närvarande vidtaga någon taxeändring i avsedd riktning vore därför mindre lämpligt.

Järnvägsstyrelsen får med åberopande av det anförda avstyrka, att tur- och returbiljetternas giltighetstid under nu rådande förhållanden ändras.

Reso erinrar om att järnvägsstyrelsen tidigare, vid behandling av liknande fråga, föreslagit en till 30 dagar utsträckt giltighetstid, som emellertid på grund av inträdda krisförhållanden ännu ej blivit tillämpad, samt framhåller, att endast trafiksvårigheter finge godtagas som skäl mot införande av ifrågavarande reform. Från sin verksamhet hade organisationen erfarenhet av att publiken med nuvarande korta giltighetstid i regel begränsade sin vistelse vid uppehåll under semester till 8—9 dagar för att kunna utnyttja tur- och returbiljett. Härigenom tvangs mången avkorta sin semester. Organisationen tillstyrkte bifall till motionen.

Från *Svenska turistföreningen* har utskottet under hand erfarit, att föreningen delar järnvägsstyrelsens synpunkt på frågan.

För egen del får *utskottet* anföra följande.

Utskottet.

Andra kammarens tredje tillfälliga utskott har redan tidigare haft tillfälle behandla och taga ställning till nu ifrågakomna spörsmål. Vid behandling av ovannämnda motion, nr 47, till 1943 års riksdag, avseende bl. a. utsträckning till minst en månad av giltighetstiden för tur- och returbiljetter till nedsatt pris, anförde utskottet i sitt utlåtande nr 8, att utskottet ur de synpunkter, som motionären framhållit, fann i och för sig önskvärt, att motionärens härutinnan väckta förslag kunde förverkligas. Då de i motionen ifrågasatta ändringarna i taxebestämmelserna torde vara ägnade att öka resandefrekvensen, ansåge sig emellertid utskottet i likhet med hörda myndigheter icke böra förorda deras genomförande i dåvarande, för transportväsendet ansträngda läge. På grund härav och då järnvägsstyrelsen redan hade sin uppmärksamhet riktad på föreliggande spörsmål och förklarat sig ämna upptaga detsamma till förnyad behandling, sedan normala förhållanden inträtt, ansåg utskottet anledning saknas för riksdagen att då göra någon framställning till Kungl. Maj:t i ämnet. Utskottets hemställan att motionen icke måtte föranleda någon andra kammarens åtgärd vann kammarens bifall.

Vad sålunda vid 1943 års riksdag anförts i enahanda fråga finner utskottet även nu äga full giltighet. Förhållandena inom transportväsendet

hava under senare tid förvärrats i sådan grad, att numera ännu starkare skäl kunna anföras mot reformens genomförande vid innevarande tidpunkt. Utskottet finner emellertid frågan värd beaktande och utgår från att järnvägstyrelsen, på sätt tidigare utfästs, framlägger förslag i syfte att tillmötesgå det med motionen avsedda önskemålet, så snart förhållandena medgiva.

Under åberopande av vad utskottet sålunda anfört får utskottet hemställa,

att motionen II: 349 icke måtte föranleda någon andra kammarens åtgärd.

Stockholm den 27 februari 1945.

På utskottets vägnar:

L. O. SKANTZE.

Närvarande: herr *Skantze*, fru *Svedberg*, herrar *Boman* i Stavsund, *Severin* i Gävle, *Persson* i Svensköp, *Engström*, *Jansson* i Aspeboda, *Fahlman*, *Thapper*, *Swedberg*.
